

Suomen ja Ruotsin yhteinen aiejulistus yhteistyöstä elintarvike- ja juomaviennin lisäämiseksi

Tarkoitus

Tämän *aiejulistuksen* tavoitteena on luoda perusta yhteistyölle Suomen ja Ruotsin välillä elintarvike- ja juomaviennin lisäämiseksi. Yhteistyö kattaa sekä julkishallintojen välisen yhteistyön että viennin edistämiseen liittyvät pyrkimykset. Tämän julistuksen tavoitteena on tunnistaa yhteistyön aloja ja muotoja sekä keskinäisiä toimia, jotka hyödyttävät kumpaakin maata. Nämä tunnistetut synergiat luovat pohjan yhteistyötoimintaa koskevalle suunnitelmalle.

Kaikki tässä julistuksessa tarkoitettut toimenpiteet toteutetaan EU-lainsäädännön mukaisesti ja EU:n valtioneuvoston päätösten puitteissa. Tämä julistus ei ole oikeudellisesti sitova asiakirja eikä sillä ole taloudellisia seuraamuksia.

Tausta

Ensimmäinen askel julkishallintojen välisessä yhteistyössä otettiin tammi-kuussa 2016, jolloin Suomen maa- ja metsätalousministeriö ja Ruotsin elinkeino- ja innovaatioministeriö lähestyivät yhdessä Etelä-Afrikan maa-, metsä- ja kalatalousministeriötä kiinnittääkseen huomiota suomalaisen ja ruotsalaisen sianlihan ja sianlihatuotteiden markkinoillepääsyhakemuksiin ja nopeuttaakseen niiden käsittelyä. Tämä yhteinen ponnistus perustui samantyyppiseen eläinterveystilanteeseen, alhaiseen salmonellan esiintyvyyteen ja tiukkaan antibioottien käyttöä koskevaan politiikkaan kummassakin maassa.

Seuraavat askeleet elintarvike- ja juomavientiin liittyvässä yhteistyössä otettiin kesäkuussa 2016, jolloin kaikkien Pohjoismaiden maatalousministerit tapasivat Turussa. Kokouksessa esiteltiin toimintaa Food From Finland – ohjelman puitteissa ja keskusteltiin yhteistyömahdollisuuksista elintarvike- ja juomaviennissä.

Vuoropuhelu siitä, kuinka Suomi ja Ruotsi voisivat tehdä yhteistyötä elintarvike- ja juomaviennissä, jatkui vuonna 2017. Kahdenvälisessä tapaamisessa 26.10.2017 Suomen maa- ja metsätalousministeri Jari Leppä ja Ruotsin maa-seutuministeri Sven-Erik Bucht päättivät, että Suomen ja Ruotsin tulee tiivistää yhteistyötä ja laatia yhteinen suunnitelma.

Tämän yhteistyön mahdollistamiseksi Suomen vienninedistämisorganisaatio Finpro kutsui Ruotsin hallituksen virkamiehistä ja teollisuuden edustajista koostuvan valtuuskunnan kokoukseen Helsinkiin 27.11.2017. Kokouksen tarkoituksena oli saada lisää tietoa siitä, kuinka julkishallinnot työskentelevät elintarvike- ja juoma-alan vientiin ja viennin edistämiseen liittyvissä asioissa. Tukholmassa 19.12.2017 pidetyssä seurantakokouksessa keskusteltiin suunnitelmasta, johon sisältyisi toteutettavissa olevia yhteisiä toimia.

Suomi esitteli toimintamallinsa ”Food From Finland” 2014 ja Ruotsi on työskennellyt toimintamallilla ”Food From Sweden” (nykyisin ”Try Swedish!”) yli kaksikymmentä vuotta. Kumpikin maa työskentelee kahdenvälisesti ja EU:ssa turvatakseen maataloustuotteiden ja elintarvikkeiden vientisopimukset kolmansien maiden kanssa.

Julistus

Suomen maa- ja metsätalousministeriö ja Ruotsin elinkeino- ja innovaatioministeriö näkevät huomattavia yhteistyömahdollisuuksia maiden välillä elintarvike- ja juomaviennin kasvattamisessa. Suomessa ja Ruotsissa on hyvin samanlainen ja hyvä eläin- ja kasvitautitilanne ja elintarviketurvallisuus on korkealla tasolla. Suomi ja Ruotsi jakavat myös samat arvot koskien eläinten hyvinvointia ja antibioottien maltillista käyttöä elintarviketuotantoeläimillä. Sekä Suomi että Ruotsi ovat Pohjoismaita, joissa on puhdas maaperä, vesi ja ilma.

Suomen maa- ja metsätalousministeriö ja Ruotsin elinkeino- ja innovaatioministeriö ovat vakuuttuneita siitä, että maiden välinen yhteistyö johtaa helpompaan ja tehokkaampaan pääsyyn ulkomaisille markkinoille ja viennin

kasvuun. Kokemusten vaihto ja oppiminen toinen toisiltamme ja vahvuuk-
sien ja voimien yhdistäminen siellä, missä se hyödyttää kumpaakin maata,
voi vain viedä meitä eteenpäin.

Suomen ja Ruotsin välisen yhteistyön mahdollistamiseksi perustetaan työ-
ryhmä, jossa on edustajia ministeriöistä, keskeisistä toimivaltaisista viran-
omaisista, Business Finland ja Business Sweden-organisaatioista ja teollisuu-
desta. Työryhmä kokoontuu vuosittain tehdäksään yhteistyötä ja jakaakseen
tietoja ja kokemuksia. Strategisia suunnitelmia ja vientiprioriteetteja voidaan
myös jakaa.

Tunnistettujen synergioiden perusteella on laadittu yhteistyötoimia koskeva
suunnitelma:

- Järjestetään opintovierailuja, jotta maat tutustuvat toistensa organi-
saatioihin, työskentelytapoihin, politiikkoihin, strategioihin ja priori-
teetteihin. Vertaamalla järjestelmiä ja niiden vaikuttavuutta kaupan
kasvuun luodaan hyvä perusta tehostaa työtä viennin helpottamiseksi
ja edistämiseksi kummassakin maassa.
- Toteutetaan yhteisiä markkinoillepääsytoimia silloin, kun tämä hyö-
dyttää kumpaakin maata. Tällainen yhteinen toiminta voi olla esimer-
kiksi markkinoillepääsyprosesseihin, vientivaatimuksia koskevan tie-
don vaihtoon tai muuhun viennin helpottamiseen liittyvä yhteistyö.
Määrättyjä tietoja vaihdetaan, jotta opitaan toinen toisiltamme, saa-
daan vientiä helpottavia tietoja ja tuetaan markkinoille pääsyä.
- Vienninedistämistoimia koskevaa yhteistyötä toteutetaan esimerkiksi
yhteisillä messuosastoilla sellaisissa messutapahtumissa, joissa poh-
joismaisten arvojen korostaminen tuo lisäarvoa. Tällä hetkellä sekä
Ruotsi että Suomi osallistuvat suuriin elintarvikemessutapahtumiin
ympäri maailmaa omien kansallisten toimintamalliensa mukaisesti.
Yksi tunnistamamme mahdollisuus herättää suurempaa kiinnostusta
ja rakentaa verkostoja on yhteisen konseptin mukainen yhteistyö. Yh-
teistyötä voidaan tehdä myös keskinäisesti valikoiduilla messuilla Eu-
roopan unionin sisällä.
- Yhteistyötä tehdään yhteisten sähköisen kaupan ratkaisujen sekä digi-
taalisten alustojen löytämiseksi kasvumarkkinoilla. Sähköisen kaupan
ratkaisut tarjoavat merkittäviä mahdollisuuksia elintarvikeviennille.

Tarkoituksena on tutkia yhdessä mahdollisuuksia perustaa yhteinen sähköisen kaupan sivusto pohjoismaisten elintarviketuotteiden ostajien houkuttelemiseksi.

- Mahdollisuus tehdä logistiikkaan liittyvää yhteistyötä sekä kuinka voimme käytännössä tarjota yrityksille mahdollisuuden tehdä logistiikkaratkaisuihin liittyvää yhteistyötä.

Työryhmä laatii vuotuisen toimintasuunnitelman, jolla päivitetään yhteistyötoimintaa koskeva suunnitelma ja luetellaan kunakin vuonna toteutettavat konkreettiset toimet.

Liite

Toimintasuunnitelma 2018

Työryhmä (Kaikki keskeiset osapuolet)

- Suomen ja Ruotsin välistä yhteistyötä varten perustetaan työryhmä, jossa on keskeisten toimivaltaisten viranomaisten, Business Finland- ja Business Sweden-organisaatioiden ja teollisuuden edustajia.
- Työryhmän isännöisyys ja puheenjohtajuus ministeriö/osastotasolla kiertävät Suomen ja Ruotsin välillä.

Tiettyjä asioita koskevien tietojen vaihto (Kaikki keskeiset osapuolet)

- Kootaan ja jaetaan tietoa yhteyspisteistä.

Yhteinen messuosasto (Business Finland ja Business Sweden)

- Mahdollinen pilotointi Hongkongissa 29.8.2018 alkaen pidettävillä luomutuotemessuilla (NOPA, Natural & Organic Products Expo Asia).
- Hyvien yhteistyökäytäntöjen laajentaminen myös muihin Itä-Aasian maihin (Kiina, Japani ja Etelä-Korea), Yhdistyneeseen kuningaskuntaan ja Yhdysvaltoihin.
- Yhteistyötä voidaan tehdä myös keskinäisesti valikoiduilla messuilla Euroopan unionin sisällä.

Muut vienninedistämistoimet (Business Finland ja Business Sweden)

- Yhteistyö Pohjoismaisilla elintarvikealan päivillä (Nordic Food Business Days) Hongkongissa. Tapahtumassa nostetaan esiin pohjoismaista ruokaa erilaisin toimin.
- Yhteistä toimintaa Yhdysvalloissa, esimerkiksi pohjoismaista ruokaa käsittelevien seminaarien järjestäminen, joiden tarkoituksena on luoda verkostoitumismahdollisuuksia Yhdysvaltojen markkinoille pyrkiville ruotsalaisille ja suomalaisille elintarvikealan yrityksille.

Sähköiseen kauppaan ja logistiikkaan liittyvät toimet (Business Finland ja Business Sweden)

- Tutkitaan yhteistyömahdollisuuksia digitaalisilla alustoilla työskentelmissä uusien markkinoiden löytämiseksi.
- Etsitään uusia sähköisen kaupan markkinoita. Kartoitetaan mahdollisuuksia sähköisen kaupan ratkaisujen luomiseksi sekä ruotsalaisille

että suomalaisille yrityksille. Käyttökelpoisinta yhteistyömallia analysoidaan yhdessä.

- Tutkitaan mahdollisuutta tukea yrityksiä Kiinan markkinoiden saavuttamisessa Alibaba/TMall-portaalin tai muiden keskeisten Kiinassa sähköistä kauppaa harjoittavien kumppaneiden kanssa.
- Arvioidaan ja aloitetaan yhteistyötä myös muissa maissa, esimerkiksi Ocadon kanssa Yhdistyneessä kuningaskunnassa.
- Tutkitaan mahdollisuuksia löytää logistiikkaratkaisuja kuten kuljetuskonttien jakaminen meriliikenteessä kaukana sijaitseville markkinoille.

Markkinoillepääsytoimet (Toimivaltaiset viranomaiset)

- Yhteistyö mustikka- ja puolukkatuotteiden viennin helpottamiseksi Kiinaan.
- Yhteistyö sianlihatuotteiden viennin helpottamiseksi Etelä-Afrikkaan.

Opintovierailut (Toimivaltaiset viranomaiset)

- Ruotsin Elintarvikeviraston (Livsmedelsverket) ja Ruotsin Maatalousviraston (Jordbruksverket) suunniteltu vierailu Suomen Elintarviketurvallisuusvirastoon (Evira) syyskuussa 2018.